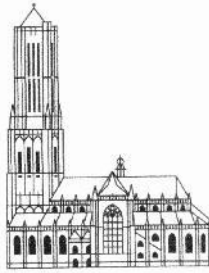

Vereniging
Stadsschoon
Arnhem

The Sting: Buitenkant gebouw hartje stad met prachtige koepel

Vereniging Stadsschoon Arnhem, Oegstgeeststraat 3, 6843 HV Arnhem

info@stadsschoon.nl

www.stadsschoon.nl

Banknummer NL60 INGB 0006 7292 85

JAARVERSLAG VERENIGING STADSSCHOON ARNHEM 2019

Inhoudsopgave

1. Ten geleide.....	2
2. De overheid en invloed van burgers en burgerinitiatieven	3
3. Samenstelling bestuur eind 2019	4
4. Verkiezing Beste Bijdrage aan het Arnhemse Stadsschoon.....	5
5. Bestuursvergaderingen.....	5
6. Verslag Algemene Jaarvergadering VSA 9 april 2019	10

1. Ten geleide

Geachte leden,

U heeft hier het jaarverslag over 2019 in handen. Opnieuw hebben we ons mogen inzetten voor onze stad. Het is belangrijk dat we daarbij elkaar informeren, we proberen dat ook via de media, maar het jaarverslag is ook ons verantwoordingsdocument.

Namens het bestuur,

Arnhem, april 2020

Piet van Dijk, voorzitter

2. De overheid en invloed van burgers en burgerinitiatieven

In het afgelopen jaar zijn er diverse zaken aan de orde geweest die het stadsschoon betreffen en dus onze aandacht hadden. Nog steeds zijn de Blauwe Golven een aandachtspunt, evenals het AKU-monument, de Jansbeek, de stadsvernieuwing in brede zin, maar ook (bouw)projecten in Arnhem-Zuid vragen aandacht. Wat bij deze projecten eigenlijk een weerkerend refrein gaan worden is, dat ondanks inspraak- en bezwaarprocedures de burger vaak het nakijken heeft. Hoewel we in het vorige jaar hebben geconstateerd dat de meer pro-actieve inzet bij de Blauwe Golven resultaat heeft geboekt, moeten we nu ook weer constateren dat het tempo eruit lijkt te liggen. In Arnhem-Zuid zijn er bouwprojecten in gang gezet op terreinen die reeds tientallen jaren vergroend zijn, bos zijn geworden en als zodanig het tot het karakter van de wijken zijn gaan behoren. Weliswaar lag er een bouwbestemming, maar na veertig jaar is dat besef bij de burgers wel verdwenen. En op het moment dat de omwonenden worden ingelicht, blijkt de gemeente al jaren met de beoogde ontwikkelaar in gesprek, is alles voorbereid en resten alleen de verplichte inspraakprocedures. En die leiden dan onvermijdelijk tot teleurstelling. Die teleurstelling gaat niet zelden over de teloorgang van het karakter van de buurt of de wijk, juist als het gaat om de waarde van het groen. En dat is het punt waar onze vereniging aansluit. Immers, het karakter van Arnhem als groene stad aan de rivier in de Betuwe en aan de Veluwe willen we behouden. Ook (kleinere) stadsbosjes horen daarbij en de ontwikkeling van Arnhem-Zuid is gepaard gegaan met veel nieuw ontwikkeld groen. Maar we zien dat verstoffte bestemmingsplannen hier geen bescherming meer tegen bieden.

Nu zou een Commissie Ruimtelijke kwaliteit daar wel tegengas tegen kunnen bieden. Dat moet dan een commissie zijn van externe deskundigen die in onafhankelijkheid van het gemeentebestuur een advies uitbrengt. Ook zou het zo moeten zijn, dat nieuwe plannen juist in kwetsbare gebieden, die zijn ontstaan doordat bijvoorbeeld bepaalde mogelijke ontwikkelingen niet zijn uitgevoerd, veel eerder moeten worden gepubliceerd. De huidige publicatiekanalen en -middelen, die de gemeente hanteert, zijn daar niet effectief genoeg in.

Naar mijn mening is dit ook een onbedoeld effect van het dualisme. De raad zou kaders stellen, beschermd zijn tegen cliëntalisme (u vraagt, wij draaien) en het college heeft de vrijheid te handelen binnen de gestelde kaders en controleert. Maar daar komt te weinig van terecht. Een van de laatste droevige voorbeelden is de bouw van de woningen aan de Dominee Bechtlaan. Was het ooit de bedoeling dat de bouw daar uit het zicht zou blijven (zoals de school,

die daar eerst stond, inmiddels is de bouwhoogte verdubbeld. En opnieuw heeft de burger het nakijken.

Ik wil pleiten voor een veel transparantere procedure, waarbij de planvorming en procedures van het begin af aan doelgericht ook gecommuniceerd wordt naar de burgers in de buurten, naar betrokken organisaties en waar een Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit een toets in het begintraject kan doen. Dat zal Arnhem ten goede komen en de relatie tussen burger en overheid verbeteren.

En over transparantie: we zijn bezig met een nieuwe website, die we veel meer functie willen geven voor de vereniging en iedereen die wil weten waar we mee bezig zijn en wat we doen.

Arnhem, april 2020

Piet van Dijk, voorzitter

3. Samenstelling bestuur eind 2019

Naam	Jaar van aftreden
Piet van Dijk (voorzitter)	2022
Vacature (secretaris)	
Fredy Scheers (penningmeester)	2020
Harry Bod	2021
Hein van 't Wout	2020
Johan Wolthuis	2022
Jan Storms (namens Historische Kring Elden)	2021
Edwin Kemers	2020

In de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Stadsschoon Arnhem (VSA) van 2020 zijn Fredy Scheers, Hein van 't Wout en Edwin Kemers aftredend. Fredy Scheers en Edwin Kemers hebben te kennen gegeven herkiesbaar te zijn, Hein van 't Wout is niet herkiesbaar.

De vacature van secretaris is nog steeds vacant. Het bestuur heeft gepoogd deze vacature te vervullen, maar dat is nog niet gelukt. Het bestuur blijft proberen voor de functie van secretaris een geschikte kandidaat te vinden. Verder zijn er vacatures in het bestuur namens de organisaties ‘Vrienden van Sonsbeek’ en het ‘Arnhems Historische Genootschap Prodesse Conamur’.

Het aantal VSA-leden bedroeg eind 2019: 160.

4. Verkiezing Beste Bijdrage aan het Arnhemse Stadsschoon

Het bestuur heeft in de loop van 2019 een aantal bouwlocaties en plannen gevolgd, die in aanmerking zouden kunnen komen voor deze verkiezing. De volgende in 2019 opgeleverde gebouwen kunnen in aanmerking komen voor deze verkiezing:

- The Sting met prachtige koepel
- Breedband tegenover Arnhem Centraal (noordkant)
- Hotel Bizar Bazar: voormalige Lutherse Kerk

Verder zal het bestuur via een brief aan de leden een oproep doen om gebouwen naar voren te brengen, die bij deze verkiezing kunnen worden betrokken. Ook in de Gelderlander en de Arnhemse Koerier zal een oproep aan de burgerij van Arnhem worden gedaan hiervoor.

Op grond van bovenstaande opsomming en de mogelijke aanvullende bijdragen zal het bestuur een nominatie opstellen, waaruit tijdens de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering van VSA de verkiezing zal worden gehouden.

5. Bestuursvergaderingen

Het bestuur van de VSA vergaderde in 2019 zes keer, te weten op 15 januari, 12 februari, 12 maart, 9 juli, 1 oktober en 3 december ten huize van Fredy Scheers.

In deze bestuursvergaderingen kwam een groot aantal uiteenlopende onderwerpen aan de orde. Hieronder in alfabetische volgorde een verslag van de bemoeningen van het VSA-bestuur.

Blauwe Golven

Ook in 2019, evenals het jaar ervoor, heeft het VSA-bestuur zich – samen met Heemschut – sterk gemaakt voor het behoud van de Blauwe Golven, het grootste omgevingskunstwerk in de regio. Een aantal leden is dankzij de sponsoractie rondom deze bemoeienis van VSA toegetreden tot onze vereniging. Hoewel er vele plannen zijn voor enerzijds het behoud en anderzijds het onderhoud van de Blauwe Golven heeft dit in 2019 nog niet geleid tot een start van de definitieve uitwerking ervan. De gemeente Arnhem is nog steeds ‘in beraad en in overleg’ met betrokkenen en overige partijen om deze plannen te concretiseren.

Collectief Groenhoorn (Coehoorngebied)

Voor de herinrichting van het Coehoorngebied is een integrale visie nodig. De gemeente is hierbij in overleg met bewoners en ondernemers. Het bestuur van VSA heeft hierover gediscussieerd en bedacht dat wellicht een nieuwe stedenbouwkundige visie voor dit gebied zou kunnen worden opgesteld. Later in 2019 is er een gebiedsvisie gepresenteerd, waarover in een bijeenkomst bij CASA gesproken is. In het komende jaar zullen plannen nader worden uitgewerkt.

Derde toren bij het NS-Station Arnhem Centraal

Hoewel er in 2018 al een ontwerp is gepresenteerd voor de bouw van een derde toren bij het station Arnhem Centraal heeft dit nog niet geleid tot bouwactiviteiten aldaar. Wel is aan het Stationsplein de bouw begonnen van het toekomstige hotel, waarvoor een schutting is geplaatst, waarop schilderingen over en rond de wederopbouw zijn aangebracht.

Diogenes Bunker

Tijdens Sonsbeek 2020 zal mogelijk aandacht komen voor het werk van de zogenaamde Duitse Blitzmädel in Diogenes tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hierover is een artikel verschenen in de Gelderlander in relatie tot de tentoonstelling Sonsbeek 2020 met een interview met conservator Bonaventure Soh Bejeng Ndikung. Hij wil de verhalen gebruiken voor de nieuwe tentoonstelling. De bunker is een rijksmonument.

Eusebiuskerk

De Eusebiuskerk van Arnhem, icoon van de stad, heeft in 2019 een metamorfose ondergaan. Het ervoor gelegen Kerkplein is heringericht. De twee toegangsdeuren met het jaarvers erboven zijn weer toegankelijk. In

september heeft de Prins van Wales, Charles, een plaquette onthuld ter gelegenheid van de renovatie.

In de kerk is een kelder met sanitaire voorzieningen aangebracht. Ook het aangrenzende Jonas Daniël Meijerplein is heringericht en in november is hier een Joods herdenkingsmonument onthuld onder grote belangstelling.

Aan de noordzijde van de kerk, naast genoemd plein, is een nieuwe ingang gerealiseerd. De receptiebalie is bij deze nieuwe ingang geplaatst en weggehaald in de hal op de begane grond in het torengedeelte.

Gele Rijdersplein

Het Gele Rijdersplein heeft aan de oostzijde een opknapbeurt ondergaan. Er is rondom de monumentale oude boom een grasveld gelegd. Een opstaande rand begrenst dit grasveld, waarbij ook zitbanken zijn gerealiseerd. De bedoeling is, dat het Gele Rijdersplein verder wordt opgeknapt en dat vanaf dit plein de Sint Jansbeek bovengronds wordt aangelegd.

Het onderhoud van de AKU-fontein door de gemeente is uitgebleven. Hoewel over het al dan niet slopen van de pergola geen discussie meer is, blijft het overleg hierover voortgaan in relatie tot hetgeen verder nog op deze plek dient te gebeuren. In dit verband zijn er wel vele ideeën en plannen en wordt er ook intensief nagedacht over de mogelijkheden van het verplaatsen van de fietsenstalling. In 2019 is de gemeente verder gegaan met het overleg over de herinrichting van het Gele Rijdersplein en het opknappen van de AKU-fontein met het kunstwerk en hiervoor zijn ook overlegbijeenkomsten gepland. Het VSA-bestuur zal hierin participeren.

Lauwersgrachtalliantie (podiumcluster)

De renovatie van de Schouwburg, tegenwoordig bekend onder de naam Stadstheater, is binnen de gemeente Arnhem bekend als Lauwersgrachtalliantie. Het betreft niet alleen de renovatie van het theater maar ook de nieuwbouw van een cluster van gebouwen voor de podiumkunsten zoals Introdans, Oostpool. Daarvoor zullen parkeerplaatsen rondom het huidige theatergebouw dienen te worden opgeofferd.

Aan het einde van 2019 waren de plannen hiervoor nog steeds in voorbereiding, een soort verkennende fase. Ook de financiën voor deze ingrijpende vernieuwing en uitbreiding waren nog niet gegarandeerd.

Museum Arnhem

Het VSA-bestuur heeft de ontwikkelingen rondom de nieuwbouw en renovatie van Museum Arnhem nauw gevolgd. De nieuwe coalitie binnen de gemeente heeft naar verwachting voldoende financiële middelen ter beschikking gesteld.

Er is een aanbesteding georganiseerd, waaruit Rots Bouw uit Aalten de gunning heeft verworven. De start van de bouw zal begin 2020 plaatsvinden.

Pastorie Elden

De voormalige pastorie bij de Bonifatiuskerk in Elden is – vergelijkbaar met Villa Schoonheuvel – een gebouw, waar in de loop der jaren verloedering is opgetreden als gevolg van geen of weinig onderhoud. De gemeente heeft weliswaar een handhavingsprotocol opgesteld voor dergelijke gebouwen, maar in de praktijk lijkt het erop, dat hiervan weinig terecht komt. Ondanks dat ook enkele politieke partijen in de gemeenteraad zich zorgen maken over de ontwikkeling, gebeurt er vrijwel niets. Het plaatsen van steigers rondom een gebouw dat dient te worden gerenoveerd, houdt nog niet in dat er ook daadwerkelijk iets gebeurt.

Het is een onderdeel van het totaal, waarover de Monumenten Advies Commissie in opdracht van de gemeente Arnhem voor diverse gebouwen in Elden een rapport heeft uitgebracht.

Rembrandttheater

De eigenaren van het Rembrandttheater hebben in 2019 een avond op locatie georganiseerd waarbij een groot aantal omwonenden en belangstellenden aanwezig waren. Ook enkele bestuursleden van VSA waren hierbij aanwezig. Ondanks de ideeën die tijdens deze avond de revue passeerden, heeft dit nog niet geleid tot concretisering ervan. Het blijft een onduidelijke situatie wat er met het pand gaat gebeuren. Hoewel er links en rechts diverse mogelijkheden zijn genoemd, gebeurt er ogenschijnlijk niets.

RijnIJssel College

De in 2018 gelanceerde plannen voor de verhuizing van het RijnIJssel College naar de locatie van het AKZO-Nobel-terrein zijn in 2019 geconcretiseerd. Ping Properties en het College voeren deze plannen uit. Met bewoners rondom de huidige vestigingen van het College in de stad wordt intensief overleg gevoerd over de toekomstige bestemmingen van deze locaties, zodra het onderwijs vanaf deze locaties is overgeheveld naar de centrale plek aan de Velperweg.

RIN-locatie Schaarsbergen

In 2019 is begonnen met de bouw van een aantal woningen en een appartementencomplex op deze locatie langs de Kemperbergerweg. Deze bouwrealisatie wordt door het VSA-bestuur nauwlettend gevolgd.

Sint Jansbeek

De plannen voor het bovengronds brengen van de Sint Jansbeek vanaf het Gele Rijdersplein zijn redelijk concreet. Binnen het bestuur van VSA zijn drie personen aanwezig die het bestuur van de Stichting Jansbeek boven water vormen. Zij hebben met wethouder De Vroome van cultuur van de gemeente Arnhem al een overleg gehad. Mede als gevolg van de verkiezingen bij Provinciale Staten in het begin van 2019 zijn bij de provincie Gelderland andere personen betrokken bij de verdere plannen. In 2020 zal met hen en met het Waterschap nader contact worden gelegd om de plannen verder uit te werken. Daarbij dient uiteraard ook het budget voor deze operatie te worden veilig gesteld. De realisatie kan plaatsvinden met de herinrichting van het Gele Rijdersplein en de opknapebeurt voor de AKU-fontein.

Stadhuisrenovatie en Eusebiusveste

Enkele jaren geleden was het al duidelijk, dat het ruim 50-jarige oude stadhuis moest worden gerenoveerd, waarbij de vestiging aan de Eusebiusbuitensingel als gehuurde locatie over enige jaren zou worden verlaten. Mede gelet op de voortschrijdende verplaatsing van het ambtelijk personeel van de gemeente naar de diverse wijken, zouden met de inrichting van zogenaamde flexplekken in het stadhuis voldoende werkplekken kunnen worden gerealiseerd. Inmiddels heeft de gemeente besloten niet over te gaan tot een complete verbouwing, aangezien hiervoor teveel geld nodig is. Natuurlijk blijft overeind dat het van belang is dat de huisvesting van de gemeentelijke organisatie van belang is, dat verduurzaming ervan tot aanpassingen dient te leiden, maar dat neemt niet weg, dat daarvoor de benodigde financiële middelen nog niet beschikbaar zijn.

Villa Schoonheuvel

Deze villa is een doorn in het oog van het VSA-bestuur. Het Rijksmonument aan de Utrechtseweg wordt door de eigenaar niet onderhouden. Hoewel de gemeente Arnhem ten aanzien van dergelijke panden een handhavingsprotocol heeft opgesteld, lijkt het erop, dat er niets gebeurt. Ook de Arnhemse politiek, GroenLinks en Arnhem Centraal, houden de ontwikkelingen in de gaten.

Walburgiskerk

Museum Arnhem heeft voor een tijdelijke periode de kerk in gebruik als tentoonstellingsruimte. Onder de naam 'De Kerk' worden hier opvallende tentoonstellingen georganiseerd. Zo kan het museum toch het contact met het museumminnende publiek onderhouden. Tot de nieuwbouw en renovatie van

Museum Arnhem naar verwachting eind 2021 zal zijn gerealiseerd blijft de Walburgiskerk hiervoor in gebruik.

Website VSA

Ondanks positieve berichten over een vernieuwde website in 2018 heeft het bestuur gemeend e.e.a. over een andere boeg te moeten gooien. Meer zelfwerk en minder stramien.

Inmiddels hebben we onder dank afscheid genomen van onze webmaster Marius Lehr, die gedurende vele jaren voor onze vereniging deze taak op zich had genomen. Met instemming van de algemene vergadering willen wij hem dan ook graag een levenslang gratis lidmaatschap aanbieden.

Fredy Scheers heeft recent onze website <https://stadsschoon.nl> geheel opnieuw opgezet, waarbij ook voor overige bestuursleden mogelijkheden zijn gecreëerd om artikelen te plaatsen. Vooralsnog is zij de beheerder van de website.

Ten aanzien van de Facebookpagina: deze zal in 2020 worden geactiveerd.

Met betrekking tot bovenstaande ontwikkelingen en projecten zal ook in 2020 het bestuur van VSA deze blijven volgen en waar nodig pro- of reactief optreden.

6. Verslag Algemene Jaarvergadering VSA 9 april 2019

1. Opening van de vergadering door Piet van Dijk, voorzitter VSA. Hij heet iedereen hartelijk welkom, in het bijzonder de burgemeester Ahmed Marcouch. De voorzitter blik kort terug op het afgelopen jaar.

De voorzitter meldt dat het bijzonder is dat de burgemeester zich bij vele gelegenheden in de stad laat zien en dat hij nu ook vanavond aanwezig is. In Arnhem zijn diverse organisaties vanuit verschillende invalshoeken bezig met het Arnhemse stadsbeeld: historische verenigingen, CASA, maar ook vele individuele burgers voelen zich nauw verbonden bij het wel en wee van de stad. Dat geldt ook voor de Vereniging Stadsschoon Arnhem.

De voorzitter merkt op, dat het dit jaar 30 jaar geleden is dat de vereniging is opgericht, 10 november 1989. Indertijd vonden de oprichters het van belang dat er een speciale vereniging kwam voor het stadsschoon in Arnhem. In zijn terugblik wordt ook de politieke situatie van destijds toegelicht. Verder ook de plannen van toen en de grootse voorstellen die in die jaren werden ontwikkeld

om in Arnhem te worden gerealiseerd. Te noemen valt: een beeldbepalend gebouw aan het Nieuwe Plein in de plaats van de voormalige kleine Eusebiuskerk naar een ontwerp van Rem Koolhaas, het Rijnboogplan met de haven naar een ontwerp van De Sola Morales. Nu is er nog steeds discussie over het al dan niet behoud van de Blauwe Golven, waarvoor de VSA vorig jaar zich optimaal heeft ingezet. Verder is er zorg over panden die dreigen te verloederen, maar die het zeker de moeite waard zijn om in goede staat voor ons stadsbeeld te behouden.

Vervolgens bestaat de mogelijkheden om met de burgemeester kennis te maken onder het genot van een kopje koffie of thee.

Na deze kennismaking bedankt de burgemeester voor de uitnodiging hier te kunnen zijn en voor de kennismaking met diverse aanwezigen. Hij benadrukt hoe belangrijk het werk van deze vereniging is. Het is belangrijk dat mensen uit buurten en wijken zich inzetten voor de schoonheid van de stad. Daarbij stelt hij de vraag wat het succes van de stad is? Arnhem is een mooie stad. Vooral dankzij de monumentale gebouwen en de mooie parken en wijken. Hij spreekt zijn dank uit voor de inzet van velen voor deze vereniging. Het gaat erom, aldus de burgemeester, dat er mensen zijn die zich voor dit alles inzetten.

Voordat de burgemeester vertrekt, overhandigt Johan Wolthuis namens de Stichting Jansbeek boven Water het boekje Sint Jansbeek, levensader van een stad aan de heer Ahmed Marcouch. Hij houdt daarbij een korte toespraak.

2.Vaststelling van de agenda - deze wordt zonder wijziging vastgesteld.

3.VSA-jaarverslag 2018, opgesteld door bestuurslid Jan Storms. Het verslag wordt zonder wijziging vastgesteld. Er volgt applaus voor de samensteller.

4.Financieel verslag 2018 en benoeming Kascommissie. Het financieel verslag 2018 is opgesteld door Fredy Scheers, penningmeester. Zij licht het verslag toe.

Het financieel verslag lag voorafgaand aan de vergadering ter inzage in de Koepelkerk.

Er zijn geen vragen over het financieel verslag.

5.René Nijhof en Ton Burgers treden op als lid van de kascommissie.

Namens hen neemt Ton Burgers het woord. Er was een klein verschil gevonden van € 0,34. Verder is het financieel verslag door de penningmeester uitstekend opgesteld. Voorgesteld wordt de penningmeester te déchargeren. De vergadering stemt in met applaus.

6. Benoeming nieuwe kascommissie - In verband met het verstrijken van de termijn van René Nijhoff wordt in zijn plaats de heer Peter Dessens benoemd.

7. Herbenoeming bestuursleden Piet van Dijk en Johan Wolthuis – Beide heren zijn herkiesbaar. De vergadering gaat ermee akkoord dat beide heren worden herbenoemd voor een nieuwe termijn. Beide heren krijgen applaus.

De voorzitter merkt op dat er ook nog steeds een vacature is voor secretaris en roept de aanwezigen op om te zien naar een kandidaat of kandidate voor deze functie.

Vervolgens vindt er een presentatie plaats door Jan Storms, stadsgids bij Gilde Stadswandeling Arnhem en bestuurslid van VSA. De presentatie behandelt het thema ‘Kerken & Kroegen’ in Arnhem.

8. Sluiting van de vergadering – Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag en de voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur.

Concipiënt: Jan Storms

Woningen op het Kerkplein

De vereniging heeft ten doel het bevorderen en in stand houden van het stadsschoon en de monumentale en landschappelijke waarden in de gemeente Arnhem, in de meest ruime zin.

(Artikel 3 van de statuten)
